

Bya-Bladet

Älvsbyns Forskarförening

www.alvsbyforskarna.se

Nummer 43

Mars 2022

Årgång 13

Isak Nordlund f. 1870 i Hällan och
Emma Kristina Brännberg
f. 1871 i Porsnäs.
Läs om dem på
sidan 12.

Ordföranden har ordet

Redaktörens Ruta

Älvsbyns Kyrkstad

*Tre par tvillingar
blev Tvillingbo*

*Den gamla bilden
berättar*

*Grannen från det
gamla landet*

*Första övernattningen
i Vuortatiskielas*

Älvsby socken

*Presentation av en
styrelseledamot*

Anslagstavlan

Bokhandeln

Vår ordförande Anders Sandström har ordet

Tack för mig!

Vill med dessa rader tacka för mig som ordförande efter fyra fina och stimulerande år, som dock tyvärr allvarligt har störts av pandemin under de två sista åren, med allt vad det har inneburit av inställd verksamhet. Detta betyder att jag inte ställer upp för nyval till årsmötet, som planeras till någon gång i slutet av mars. Ändringar kan komma beroende på smittoläget inom kommunen, så håll ögonen öppna på hemsida och facebook. Fältet är således fritt för hugade spekulanter, så tveka inte, ni kommer inte att bli besvikna. Jag lovar att ni kommer att mötas av en duglig och kompetent styrelse i

övrigt. Jag vet att det finns många idéer som bara väntar på att förverkligas. Arbetsuppgifter kommer således inte att saknas.

Förmodligen kommer ni som tidigare att möta mig någon gång här framöver i Byabladet. I det här numret

finns en artikel om rastkåtan på Vourtatiskielas (Väntarheden), belägen ungefär mitt på vattendelaren mellan Pite och Lule älvdalar. Det var på den platsen som samerna från Pite lappmark skulle överlämna ansvaret för lagmannens framkomst till marknad och ting till samerna från Lule lappmark.

Idag är platsen belägen inom Provplats Vidsels provområde, varför den inte utan vidare är tillgänglig för alla. Jag har dock själv besökt platsen ett par gånger under tiden som anställd på RFN och fick första gången hjärtat i halsgropen, då en stor björnhona med ungar rusade fram från skogsåsen och ut över myren. Det är dock en annan historia.

Återigen ett stort tack för att jag fick förtroendet att leda föreningen under fyra fina år. Jag önskar samtliga medlemmar lycka till.

*Anders Sandström
Ordförande*

Redaktörens Ruta

I förra numret skrev jag ”äntligen börjar tillvaron vara lite mer som vi vill ha den med möjligheter att gå på möten och annat trevligt”. Den glädjen varade ju dock inte länge; snart hade Älvsbyn en smittspridning som var högre än någonsin. Nu finns det väl ingen mer att smitta, kan man tycka, och smittspridningen har ju också gått kraftigt neråt, så nu drar vi igång verksamheten igen och håller tummarna för att det inte kommer någon ännu smittsammare variant av viruset.

Öppet Hus i forskarhörnan har startat om på måndagar. Välkommen!
På onsdagar har vi DNA-kafé. Det går bra att komma och vara med, men ring mig först för lite information.

I detta nummer av Bya-Bladet bjuder vi som vanligt på berättelser från tider som gått. Anneli Johansson skriver om Älvsbyns Kyrkstad och berättar om sin egen kyrkstugas historia. Till nästa nummer har hon lovat att skriva om de olika modellerna på stugorna som finns här i Älvsbyn och som gör kyrkstaden unik. Det ser jag fram emot. Hon har dessutom lovat att berätta om Älvsbyns Kyrkstad i samband med vårt årsmöte den 28 mars.

Visste du att det fanns en kvinna i Älvsbyn som födde tre par tvilling på 1930-talet? Två av hennes söner, Sten och Ola Öberg, möter vi i en intervju från 2005.

Thure Grönlund som bor i Motala men kommer från Fleviken och är aktiv i vår facebookgrupp, har skickat en fin gammal bild på sin farmor Agnes Eriksson född 1913 i Brännträsk, Vidsel, och hennes fem äldre syskon.

Margaretha Johansson delar med sig av ännu en intressant emigranthistoria från bygden och Anders Sandström berättar om när häradshövdingen år 1742 reste vinterfärdvägen mellan Arjeplog och Jokkmokk och för första gången övernattade i en nybyggd hållstuga. Och så har vi fått ta del av en uppsats om Älvsby socken som Ann-Britt Nyström skrev läsåret 1948/1949 under sin utbildning till småskollärarinna.

Två styrelseledamöter presenteras som vanligt med sina anor i några generationer. Det är

Helena Stenberg som efter ett år som suppleant i styrelsen nu är ordinarie ledamot, och Inger Torgersson som efter att ha varit sekreterare i sju år valde att bli ersättare för två år sedan.

Vi ska som sagt snart ha årsmöte och har tvingats konstatera att vår ordförande Anders Sandström inte ställer upp till omval. Det beklagar vi verkligen, han har skött sysslan med den äran. Jag vill rikta ett stort tack från styrelsen till Anders för hans tid som ordförande. Vi kommer att sakna honom, men önskar honom allt gott.

I förra numret smög det in ett par felaktiga uppgifter i texten om den gamla Luciatågsbilden. En av tärnorna, Mona-Lisa Rogmalms mamma hette Tora Kristina född Lundqvist och var född 1927. Ann-Evy, som vi råkade skriva, är Mona-Lisas syster. Vi har också fått veta att tärnan Gunilla Markström avled tidigare under året. Vi skrev att hon bor i Umeå.

Återigen vill jag påminna om att jag mer än gärna tar emot tips på artiklar eller färdiga artiklar och bilder till Bya-Bladet. Ring mig på 070- 614 86 78 eller mejla till elisa.nordebo@gmail.com med dina tips, förslag eller färdiga texter och bilder.

Som vanligt är det jag som har skrivit artiklarna om inte annat anges. Trevlig läsning!

Innehåll

sida

Ordföranden har ordet.....	2
Redaktörens ruta	3
Älvsbyns Kyrkstad	4
Tre par tvillingar blev tvillingbo.....	8
Den gamla bilden berättar ..	11
Grannen från det gamla landet	12
Första övernattningen i Vuortatikielas	14
Älvsby socken	16
Presentation av en styrelseledamot	20
Anslagstavlan	22
Bokhanden	23

Älvsby Kyrkstad

Anneli Johansson äger kyrkstuga nr. 24 i Älvsby kyrkstad. Hon är också vice ordförande i föreningen Älvsby Kyrkstad. Här berättar hon för oss om hennes kyrkstugas historia, så långt hon känner till den. Kyrkstugan kom in i släkten när hennes farmors föräldrar Axel och Emma Lundgren i Bäckheden vid Nattberg köpte den. Axel Lundgren föddes den 18 september 1886 i Lillpite. Han var son till Peter Anton Lundgren och Brita Maria född Nordlund i Råbäcken, Lillpite. Den 10 november 1917 gifte han sig med Elma Maria Olofsson, född 13 maj 1891 i Bäckdal, Nattberg. Elsas föräldrar var Olof Petter Olofsson och Emma Christina född Sandberg, i Bäckdal.

Om torpet Bäckheden där de bosatte sig har berättats att "han odlade upp mark kring det lilla torpet som så småningom gav föda åt tre kor. Torpet saknade vatten, vintertid tinades snö, sommartid drogs den livsviktiga varan från en bäck." Axel arbetade som skogsarbetare och kolare, Elma försörjde sig som sömmerska och herrskräddare och arbetade periodvis åt Kläd Olles i Älvsbyn.

Axel och Elma fick fem döttrar och en son. På äldre dagar överlät de gården åt sonen och flyttade till Visträsk. Axel dog i augusti 1972 och Elma den 28 december 1975.

Annelis farmor Elsa Norén blev så småningom ensam ägare till kyrkstugan och idag är det som sagt Anneli som äger den. Hon är född Norén i

Anneli Johansson med Axel och Elma i bakgrunden.

Visträsk och växte upp med sin farmors berättelser om kyrkstugan och med egna fina minnen från Älvsby kyrkstad. Hon fortsätter förvaltandet av kyrkstugan och följer i sin farmors fotspår med dagens kyrkstadsliv. I somras höll hon guidade visningar av kyrkstaden, något som var uppskattat av både ortsbor och besökare. Förhoppningen är att fortsätta med det igen till sommaren.

Axel och Elma Lundgren framför sitt hus i Bäckheden midsommar 1946.

Kyrkstuga 24, nedre vänster

Makarna Lundgren bedrev jord- och skogsbruk i ett enskilt beläget torp några mil från byn. När barnen flyttat hemifrån och djuren såldes på 1950-talet påbörjades en ny tid i deras liv.

Att införskaffa ett kyrkrum och tillbringa några sommarveckor i Älvsbyn varje år blev en lyckad satsning. En kravlös vistelse utan en massa arbetsuppgifter att utföra. Till och med matlagningen blev ett minne blott eftersom den tillreddes dagarna innan avfärd. För att förlänga hållbarheten på det som skulle ätas, grävdes en grop under stugrummet från utsidan. Några brädor och en sten blev till lock som hindrade sommarvärmen att komma ner till matlådorna.

Den lilla kammaren på 12 kvadrat bestod av den bäddbara soffan, ett litet slagbord, några stolar, en lavoar och en köksbänk med skiva av zinkplåt. Elektriciteten var nyligen indragen vid köpet och, förutom taklampan hade hela två väggkontakter monterats. Till kokplattan användes den ena och till den andra anslöts transistorradion.

Här på Kyrkmalmen bland stugorna fanns många släktingar och vänner att umgås med. Det blev en sommartradition bland anhöriga att

besöka de äldre och dricka kaffe när de hade vägarna förbi.

Kyrkrummet lånades ut övrig tid till anhöriga vid behov. Ett barnbarn övernattade vid ett tillfälle i några nätter när denne skulle ta bilkörkort. Många helger bokades för övernattning av barnbarnen och deras kusiner när det var dans på Selholmens loge.

Denna sedvänja varade till 60-talets slut och det blev ett sterbhus. Paret hade sedan länge överlåtit gården till sonen. De fem döttrarna ärvde kyrkrummet gemensamt. Kyrkrummet blev ett dödsbo och nyttjades inte på 15 år.

I mitten på 80-talet löste en av döttrarna (min farmor) ut sina systrar för 600 kr vardera. En syster hade redan avlidit och då kontaktades dennes barn inför övertagandet. När den processen var över öppnades dörren igen. Kyrkrummet renoverades och uppgraderades med ett begagnat kylskåp. De kommande två decennierna nyttjades kyrkrummet flitigt och allt som oftast avslutades säsongen med att bjuda på surströmming. —>

Kyrkrummet nyttjades som förråd de följande 10 åren men i början på 2010-talet såldes rummet till ett av barnbarnen. De lagrade sakerna överlämnades till Röda Korset. Den gamla kylskåpen (vars vibrerade oljud ingen skulle sakna) och den defekta kokplattan kördes till slutstation på ÅVC. Möblerna renoverades och beströks med ny färg. Nya köksprylar såsom kaffeperkulator och en mikrovågsugn

införskaffades. Allt sedan dess har familj, vänner och bekantas bekanta välkomnats in till kyrkrummets lugna atmosfär. Avnjutit kaffe med dopp eller samlats för att äta medhavd lunch.

Barnbarnsbarnet Anneli Johansson, född Norén från Visträsk

Annelis kyrkrum i kyrkstuga nr. 24, nedre vänster, som det ser ut idag med de gamla möblerna kvar.

Om kyrkstäder och om Älvsbyns Kyrkstad

En kyrkstad är en samlingsplats för temporärt boende och handel. Kyrkstäderna i Sverige började växa fram på 1600-talet på grund av kyrkans påbud om kyrkogångsplikt. Bönderna från byarna behövde någonstans att bo vid kyrkhelgerna. Kyrkogångsplikten avskaffades 1809 men kulturen levde kvar. Kyrkstugorna byggdes av bönder från byarna. Som företeelse är kyrkstäderna unika, inte bara i landet utan även i världen. Det har funnits ett 70-tal kyrkstäder i Sverige varav 16 kan sägas vara bevarade.

Älvsby Kyrkstad är speciell för att här finns hela fem olika husmodeller, vilket är ovanligt bland kyrkstäderna. En av dessa modeller finns bara i Älvsbyn, nämligen en korsbyggnad med ingång på båda långsidorna. Det finns tre sådana kyrkstugor i Älvsbyn. De har fyra kammare, eller kyrkrum, två nere och två uppe. I Älvsby Kyrkstad finns förutom kyrkstugorna fyra bodar, varav två är stall för hästar. Det är inte heller vanligt i övriga kyrkstäder.

Kyrkmalmen började bebyggas med kyrkstugor i mitten på 1700-talet. År 1765 uppfördes den kyrkstuga som nyttjades som tillfällig bostad och ibland mötesrum, för församlingens präster. Alla kyrkstugor finns inte kvar idag och flera har flyttats närmare varandra, men sedan 1922 har kyrkstaden stått orörd. På 1950-talet drogs elektricitet in i stugorna och 1970 gjordes en stor utvändig upprustning av kyrkstugorna. 2021 fick gränderna mellan stugorna namn.

Den här kartan över kyrkmalmen i Älvsbyn är från tidigt 1800-tal och finns bland Lantmäteriets historiska kartor. Tyvärr är den lite skadad och inte helt lätt att tyda, men det går i alla fall att se att det inte ännu fanns så många kyrkstugor och att där kyrkstugorna står idag, nordväst och sydväst om kyrkan, fanns bara några få stugor då. De flesta kyrkstugorna låg utspridda öster om kyrkan, ungefär längs de övre delarna av nuvarande Gammelvägen, Kyrkostigen och Grubbgatan men också närmare kyrkan.

Vintermys i en kyrkstuga.

2021 fick kyrkstugegränderna namn med historisk anknytning.

Här följer en artikel som var införd i Piteå-ÄlvsbyGuiden 2005. Intervjun med Sten och Ola Öberg gjordes i maj det året. Den återges här i stort sett oförändrad från då, men vissa saker har naturligtvis ändrats sedan dess. Ingen av dem lever idag och nu är det Stens dotter Anna som leder verksamheten. Ola dog den 29 december 2014 och Sten den 6 maj 2017. Stens och Olas mamma Göta Öberg är på sitt sätt den verkliga hjälten. Hon födde sju barn på cirka tio år, varav tre par tvillingar. Hon startade också ett eget företag och drev verksamheten Öbergs Matsalar från 1938, med fyra anställda. Göta Öberg var dotter till Anton Långdahl och Hedda född Holmström. 1931 gifte hon sig med målarmästaren Gideon Öberg och i maj året efter föddes Sten och Ola.

Tre par tvillingar blev Tvillingbo

En dag i början av maj 1932 födde Göta Öberg i Älvsbyn sina första barn, två pojkar. De fick heta Sten och Ola. Taxichauffören som körde henne till BB i Boden visste att ett däck på bilen var mycket dåligt, men han hade inget reservhjul med sig. Att han dessutom visste att hon skulle föda tvillingar och att det var bråttom gjorde ju inte saken bättre. När han steg ur bilen vid lasarettet hörde han hur det pös från däcket. Han lär sedan ha sagt att han aldrig någonsin blivit så lättad över ett trasigt däck som den gången.

Två timmar senare var pojkarna födda. I familjen fanns en äldre son, Martin, som pappa Gideon hade från ett tidigare äktenskap. Mamman hade avlidit när pojken var liten. Göta kom att föda fem barn till varav inte mindre än ytterligare

två par tvillingar.

När Sten och Ola var två år föddes Karl-Filip och Per-Ulf. Fyra år senare föddes Astrid och när hon var några år gammal föddes två flickor till. De var för tidigt födda och levde bara i några dagar. —>

Från vänster: Ola, Per-Ulf, Karl-Filip och Sten.

Familjen bodde i ett hus på Storgatan i Älvsbyn, på den plats där gamla Ica låg.

- Huset till vänster om vårt kallades "Bergströms hus". Han som hade byggt det var urmakare och hette Bergström, berättar Ola. Senare köptes huset av Nils och Erika Berglund som drev Älvsbyns första pappershandel i affärsdelen på bottenvåningen.

- De tänkte sälja huset 1953 när vi var 21 år och Karl-Filip och Per-Ulf var 19. Nils frågade om vi bröder ville köpa det.

- Vi blev förvånade först, för vi hade väl inte alltid gjort goda saker på hans gård, inflikar Sten och flinar pillmariskt.

Intresse att vårda hus

- Men kanske hade han ändå sett att vi hade ärvt ett intresse att vårda hus av pappa som var målarmästare. Pappa var ofta bortrest i jobb så vi skötte och underhöll huset och lärde oss hur det fungerade. Kanske hade han lagt märke till det, funderar Sten vidare.

Bröderna Öberg blev eld och lågor, men hade inte de 8100 kronorna som huset kostade och inte heller några inkomster. De frågade därför sin far om han kunde borgen för ett banklån.

- Ingen av oss trodde att han skulle säga nej, men det gjorde han och sedan blev det min tunga uppgift att moloken gå till pappershandlare Berglund och säga att vi inte kunde köpa huset, säger Sten.

- Men då sa Nils Berglund att det inte var något problem för vi kunde få köpa det på avbetalning.

- Senare förstod vi att pappa var klok som inte borgade för oss. Han gjorde så att vi insåg att vi måste klara oss själva.

De fyra bröderna köpte fastigheten tillsammans. Varje år betalade de 2000 kronor var i avbetalning. Hyran från affärslokalen täckte räntan och hyran från lägenheten gav ett litet överskott.

Det blev några hårda år till att börja med. Vi gjorde lumpen och studerade och det enda man hade i skallen var att få ihop till avbetalningen som skulle vara betald den sista december varje år, säger Ola.

Många fler affärer

"Bergströms hus" blev de fyra brödernas första gemensamma affärsprojekt. Med tiden skulle det

Urmakare Carl Ariel Bergström (1876-1947).

komma att bli många fler. I början av 60-talet hade de köpt nästan alla grannfastigheter. Idag äger bröderna som nyss fyllt 73, mer än 20 hyres- och affärshus i centrala Älvsbyn och ett i Vidsel, vilket gör dem till Älvsbyns klart största privata fastighetsägare.

Fastigheterna är samlade under företagsnamnen Bröderna Öbergs Fastigheter och Tvillingbo AB.

- Faktum är att så gott som alla hus vi äger har vi blivit tillfrågade direkt av säljaren om vi vill köpa. Bara en gång har vi lagt bud på en fastighet, säger Ola.

- Ibland har vi köpt hus som inte varit i så bra skick, men vi har sett möjligheter i det, tillägger Sten.

- Ett hus köpte vi utan att ens titta på det.

Säljaren var mycket förvånad, men vi hade varit så mycket i det huset som barn, så vi visste precis hur det var byggt och sa ja på en gång när han frågade, påpekar Ola.

- Bara en enda gång har vi sålt ett hus och en gång en tomt, men det var speciella omständigheter. Annars har vi alltid köpt för att renovera och behålla fastigheten. Några hus har vi rivit för att bygga nytt på samma tomt, bland annat pappas hus och vårt första gemensamma hus, som båda revs för att ge plats åt Ica. Två hyreshus har bröderna också byggt tillsammans.

- Det var vintern 1964-1965 när det var så ruskigt kallt. Bygget stod stilla i flera månader på grund av kylan och samtidigt var vi tvungna att hålla bygget varmt så att det inte skulle frysa sönder. Jag var dit varje natt i flera veckor i januari och tittade till det, minns Ola. —>

Huset på Storgatan som bröderna Öberg köpte 1953. Pojkarna är inte Sten och Ola, utan Sune Nilsson och Harry Nyström.

Bröderna Öbergs interiör

Sedan många år driver bröderna även en interiörbutik i Älvsbyn. Det började 1963 med att de köpte Mosse Erikssons mattaffär som låg i den så kallade Lövgrenska fastigheten på Storgatan 2.

- Så småningom flyttade vi affären till pappas fastighet och hade den där till någon gång i början av 70-talet. Då byggde vi om den nuvarande butikslokalen som tidigare varit bilverkstad.

- Det här med interiörbutiker hade börjat komma och det var ett koncept som vi trodde på.

Vi hade ju utbildat oss till målarmästare och ville sälja målarfärg och helst Beckers sortiment. Älvsby Färghandel sålde det, men den butiken lades ned i samma veva och vi fick överta försäljningen. Vi fick även hjälp av Beckers med inredningen av butiken, berättar Sten.

- Senare lades en affär som hette Holmgrens El ned och då började vi sälja armaturer och elartiklar. Det visade sig vara en mycket bra idé att kombinera tapetförsäljning med armaturer för när folk tapetserar om vill de ofta gärna ha nya lampor också, fortsätter Ola.

- Fram till i början av 80-talet fanns en Duka-butik här i Älvsbyn. När den upphörde började vi sälja glas och porslin.

Trappar ner

Redan i mitten av 60-talet hade Per-Ulf flyttat från Älvsbyn och arbetade i en annan bransch. De tre bröderna som var kvar i Älvsbyn löste ut honom ur företaget. Sedan dess har de delat på ansvaret över firman och fastigheterna. Alla tre blev pensionärer för flera år sedan och har börjat trappa ner. Fram till i december 2004 arbetade de var tredje vecka och hade överlåtit en stor del av ansvaret på barnen. I december blev Karl-Filip sjuk och avled och under en tid försöker Sten och Ola nu arbeta halva dagen var, samtidigt som allt mer ansvar läggs på andra.

Men än så länge är det bara tvillingarna som en gång åkte till BB på ett pysande hjul som kan svara på alla frågor när det gäller Bröderna Öbergs fastigheter.

Sten och Ola Öberg i maj 2005.

Den Gamla Bilden Berättar

Den här bilden på barnskaran Eriksson i Brännträsk, Vidsel är tagen i slutet på 1913. Barnens föräldrar var Bror August Eriksson född 1881-01-04 och Josefina född Dicksson 1878-01-20. Den äldsta dottern Hilda föddes 1902-06-18, och gifte sig Sandgren. Pojkarna är från vänster Sivert född 1904-03-06, Amandus född 1908-08-19 och Otto född 1906-01-27. Till vänster om stolen står Astrid född 1910-10-16, gift Lundberg. Agnes född 1913-06-01, gift Grönlund sitter på stolen. 1916 föddes lillebror Edvin som alltså inte är med på bilden. Stort tack till Thure Grönlund i Motala som skickade bilden till oss. Lilla Agnes på stolen blev hans mamma 28 år senare.

Grannen från det gamla landet

Margaretha Johansson berättar om emigranter från Älvsbybygden även i detta nummer. I Fredrik Grönlunds berättelse om livet på gården i Korsträsk som Margaretha hade översatt i förra numret, skrev han "Vi anlände till Okanogan valley. Jag har för mig att vi bodde på Radbourne hotell som fortfarande finns kvar och som fortfarande ser ut som då. Dagen därpå kom vår granne från det gamla landet, Isak Nordlund och hämtade oss i en vagn. Han körde oss till sitt hem där vi fick stanna tills vi fick ett eget ställe att bo på." Nu berättar hon mer om Isak och hans familj.

Familjen Nordlund - Emigranter från Korsträsk till Amerika, del 2.

I förra numret av Byabladet skrev jag lite om familjen Grönlund som lämnade Korsträsk för att bosätta sig i Amerika. Fredrik Grönlund berättade att "en granne från det gamla landet", Isak Nordlund, mötte upp hans familj när de anlände till Washington State. Familjen Grönlund bodde hos denne Isak tills de skaffade ett eget hem. Vem var då denne Isak Nordlund? Det har jag tagit reda på.

Isak var född den 2 december 1870 i Hällan. Hans föräldrar var Östen Nordlund och Sara Greta Olofsdotter. Isak bodde under några år i Korsträsk innan han gifte sig, så det stämmer att han var en granne från det gamla landet.

Isak gifte sig 1899 med småskollärarinnan Emma Kristina Brännberg. Emma var född 21 februari 1871 i Porsnäs, Piteå landsförsamling. De fick en son 1901, Johan Oskar, som dock avled som spädbarn. Emma blev gravid igen, och Isak bestämde sig då av någon anledning för att resa till USA. I februari 1903 lämnade han Göteborg för att åka till Tacoma, Washington.

Emma födde en son, John Isak den 4 juli 1903. Hon bodde i Porsnäs och arbetade som lärarinna både före och efter sonens födelse. Det dröjde ända till januari 1910 innan

Emma och John reste till Isak som bodde i Oroville i staten Washington. När familjen Grönlund anlände i november 1910 fanns hela familjen Nordlund samlad. Isak, Emma och lille John hade då sju personer inneboende. Det var ofta så att den som redan var etablerad hjälpte nykomlingarna.

Emma och sonen John stannade inte länge i Oroville. De återvände till Porsnäs i november 1912. I februari 1917 avled Emma av lungtuberkulos. Sonen John blev fosterbarn hos en släkting på samma ort. John lämnade sina fosterföräldrar i april 1920 för att återförenas med fadern Isak som då hade bosatt sig i St Helens, Oregon. Fadern var "farmer", det vill säga bonde. Tiden tillsammans blev dock kort, Isak Nordlund avled den 2 mars

1921. Dödsorsaken var "acute gastritis", bidragande orsak "smallpox". Han led alltså av akut magkatarr och smittkoppor. Man kan undra om Isak var vaccinerad mot smittkoppor. Det borde han ha varit då man var mycket noggrann med den vaccinationen. Isak Nordlund vilar på Bethany Memorial Cemetery i Warren, Columbia, Oregon.

Naturligtvis ville jag ta reda på vad som hände med sonen John Nordlund som förlorade båda sina föräldrar i tidig ålder. Han var bara 13 år när modern dog och 17 när fadern gick bort.

Emma och John

Kanske är det här John Isaks konfirma-tionsfoto. Det är taget av fotografen Ida Berglund i Håkansö, så det måste vara taget senast i början av 1920 när John var 16 år.

John stannade i St Helens, Oregon efter faderns död och gifte sig med Frances Jensen. Vid 1940 års folkräkning arbetade han som sågverksarbetare. John avled 1976 i Oregon och hans hustru Frances dog 1997. De vilar båda på River View Cemetery i Portland, Oregon. 1939 fick paret en son, Bruce Nordlund. Bruce grundade 1974 ett företag som hette Power Tech Inc. Han avled 1992 av en hjärntumör, endast 53 år gammal. Bruce Nordlund vilar på samma kyrkogård som föräldrarna. Han hade två söner, Scott och Mark Nordlund. Isak och Emma har alltså ättlingar kvar i USA.

Margaretha Johansson

OREGON STATE BOARD OF HEALTH
CERTIFICATE OF DEATH

1 PLACE OF DEATH *Columbia* State *Oregon* Local Registered No. *7*
County *Columbia* Township *Mar Warren* or
City *Mar Warren* No. *10* St. *Mar Warren* Ward *10*
(If death occurred in a hospital or institution, give its name (street and number))

2 FULL NAME *Isaac Nordlund*
(a) Residence No. *10* (Usual place of abode)
Length of residence in city or town where death occurred *1* yr. *6* mos. (If transient, give city or town and state)
Do How long in U. S. If of foreign birth? *Yes* *10* mos. *6* mos. *3* mos. *1* mo. *1* wk. *1* day

PERSONAL AND STATISTICAL PARTICULARS

3 SEX *Male* 4 COLOR OR RACE *White* 5 Single, Married, Widowed, or divorced (write the word) *Married*
6a If married, widowed, or divorced (write name of spouse) *Mary Nordlund*
(b) WIFE of *Mary Nordlund*
7 DATE OF BIRTH (month, day, and year) *Dec. 5, 1870*
8 AGE *50* *2* *27* (If less than 1 day, give in hours)
9 OCCUPATION OF DECEASED *Farmer*
(a) Trade, profession, or particular kind of work
(b) General nature of industry, business, or establishment in which employed (or employer)
(c) Name of employer

10 BIRTHPLACE (city or town) *Sweden*
(State or country)

11 NAME OF FATHER *Nordlund*
(State or country) *Sweden*

12 MAIDEN NAME OF MOTHER *not known*

13 BIRTHPLACE OF MOTHER (city or town) *Sweden*
(State or country)

14 Informant *John Nordlund*
(Address) *St. Helens, Oregon*

15 Who? *Mary* *1921* *E. G. Ross*
(Signature) (Date) (Signature)

MEDICAL CERTIFICATE OF DEATH

16 DATE OF DEATH (month, day, and year) *Mar 5, 1921*
17 I HEREBY CERTIFY That I attended deceased from *Jan 17* to *Mar 5, 1921* and that death occurred on the date stated above at *10 a. m.*
The CAUSE OF DEATH was as follows:
Sept. 1920
(Signature) (Date) (Address)
CONTRIBUTORY (Secondary) (Signature) (Date) (Address)
18 Where was disease contracted (If not at place of death) *1920*
Did an operation precede death? *No* Date of *1920*
Was there an autopsy? *No*
What test confirmed diagnosis? *None*
(Signature) (Date) (Address)
* Under the Disease Causing Death, or in death from Violent Cause, state (1) Cause and Nature of Injury, and (2) whether Accidental, Suicidal, or Homicidal. (See reverse side for additional space.)

19 PLACE OF BURIAL, CREMATION OR REMOVAL *Mar Warren Cem* DATE OF BURIAL *Mar 5, 1921*
20 UNDERTAKER *E. G. Ross* ADDRESS *St. Helens*

very important. See instructions on back of certificate.

Fotografiet ovan är Isak Nordlunds gravsten. Det är svårt att se på bilden vad det står. Han har börjat stava sitt namn Isaac.

Till vänster är dödsattesten för Isak. Den är också svårläst. Det framgår bland annat att han dog i samhället Warren som ligger söder om St. Helens där han bodde. Båda ställena ligger i countyt Columbia i staten Washington. Han dog i en ålder av 50 år 3 månader och 27 dagar. Det står också att han var gift med Mary Nordlund, så han måste ha gift om sig efter Emmas död. Den som har gett informationen till läkaren är sonen John I. Nordlund. Dödsorsaken är riktigt svårläst, men som Margaretha har skrivit så hade Isak akut magkatarr och smittkoppor. Begravningen hölls den 5 mars och begravnings-entreprenör var E. G. Ross.

Första övernattningen i Vuortatiskielas

I början av februari månad år 1742 påbörjade häradshövdingen i Västerbotten, Olof Anzenius, en resa mellan Arjeplog och Jokkmokk. Efter avslutad förrättning på förstnämnda ort, vilken tillkommit som en centralort i Pite lappmark cirka 100 år tidigare på grund av kronans intresse i Nasa silvergruva, skulle nu marknad gå av stapeln och ting hållas i Jokkmokk. Med på resan var, förutom den höge häradshövdingen och hans skrivare, även kronans befallningsman Mårten Sandström och några av kronobetjäningen. De senare var ansvariga för skatteuppbörd bland samer och nybyggare.

För att klara denna färd, som naturligtvis skedde med ren och ackja, fick samerna från Arjeplog driva en renhjörd framför sällskapet, varpå en slät och lätt framkomlig färdväg erhöles. Ungefär halvvägs skulle sedan Jokkmokks samer ta över ansvaret för den reseterande delen av resan. Så hade det varit alltsedan urminnes tider och bytet skedde av gammal tradition på Vuortatiskielas, en skogbevuxen holme mitt i det stora myrområdet mellan Pite och Lule älvdalar. För att hitta rätt på bytesplatsen hade man ungefär 100 år tidigare ”bläckt” en rad stora furor, vilka likt en fångstarm ledde in raiden mot centrum av holmen, där det fanns en alltid öppen kallkälla och nu detta år en nyuppförd hållstuga.

Färden hade startat tidigt på morgonen i stark

kyla med att kyrkoherden herr Johan i Arjeplog bjudit ressällskapet på en stadig färdsup ur sin silverkosa. Denne var den tredje i ordningen av släkten Laestadius som nu fullgjorde sin tjänst som Guds tjänare i denna avlägsna del av riket. Färden följde vägen mellan Arjeplog och Jokkmokk var ungefär 12 mil och gick stadigt mot nordost över platser som Såboave och Håltå-tjålpme innan man mot kvällen nådde Vuortatiskielas, där man såg en rökpelare stiga upp. Då var man ungefär halvvägs och här fann man en grupp samer från Jokkmokk samlade med en mindre renhjörd och av spåren att döma hade de nog fått vänta ett par dagar i den nya hållstugan, samtidigt som de fick vakta renarna mot de vargar som härjade i trakten av Nausta.

Väl framme i den uppvärmda stugan (kåtan), som enligt bevarade ruiner hade måtten 3,5 x 3,5 meter, bar man in medförd proviant, uppbördslängder och sist men inte minst den nya lagboken, 1734 års lag efter vilken lagmannen (häradshövdingen) hade att döma. Såväl häradshövdingen som fogden (befallningsmannen) bjöd friskt av sitt medförda brännvin och samerna tillhandahöll renost och torkat renkött. Denna kväll och natt i den nya hållstugan blev en händelse man sent skulle glömma. Tidigare hade man varit tvungna övernatta i det fria eller gästa räven som det brukade heta. Nu hade man både värme och väderskydd. —>

Arjeplogsamer anländer till hållstugan med lagmannen där samer från Jokkmokk väntar för vidare färd till ting och marknad i Jokkmokk.

När nästa morgon grydde hade vädret slagit om och mörka moln förebådade såväl storm som kraftigt snöfall. Det var den fruktade "borgaruren" som hotade slå till. Åldermannen från Jokkmokks sameby föreslog att man skulle vänta ut stormen i stugan, men häradshövdingen propsade på en snar avfärd. Tingsterminen i Jokkmokk skulle börjas på utsatt tid.

Efter ett par timmars färd passerade man den breda Naustabäcken över den så kallade Lagmansforsen, en vid och grund fors med myr på båda sidor, vilket gjorde det lätt att ta sig ned och upp från den frusna bäcken. Då hade dock stormen tilltagit i styrka och åldermannen förklarade att detta går inte, vi må söka skydd såväl människor som renar. Med det sagt sökte man skydd i en stor ravin, som sedan den dagen bär namnet "Lagmansgraven". Tack vare detta rådiga ingripande klarade sig alla och man anlände oskadda till Jokkmokk, där kyrkoherden Högling mottog herrskapet i sin enkla prästgård. Övriga övernattade hos vänner och bekanta bland de för marknaden ditresta borgarna från

Luleå. Bland de sistnämnda fanns representanter för handelshusen Forbus, Govenius, Hahn, Kråka och Lungh, vilka alla bedrev stor handel i lappmarken. Faktum är att en av stadens största exportprodukter var just sådana från lappmarken, som renskinn, renkött, renost, muddar, handskar och skor.

När tingsterminen påbörjades förekom allehanda varierande mål, men ett ärende som här i sina delar förtjänar återges handlar just om den nybyggda hållstugan på Vuortatiskielas.

Nybyggarna Johan Lundin uti Arwidsjaur och Pär Jonsson uti Purckijaur nu mehre till följe af allmogens åstundan, hwilket blef infört i protocollet den 13 Februari 1741, uptimbrat och förfärdigat en hållstuga emellan Pithe och thenna (Lule) lappmark ungefär 3 mihl härifrån för H:höfdingen och flere resande, till försvarlige väggar, tak, golf, dörr, spys och på stehn och en lafwa att ligga på.

Domarvägen eller Lagmansvägen mellan Arjeplog och Jokkmokk har troligen använts sedan första hälften av 1600-talet. Spår av bläckkorna i träden som markerade vägen finns fortfarande kvar. Idag ligger en stor del av den gamla färdvägen inom RFN:s skjutområde.

För detta arbete som sannolikt utförts under sommarhalvåret 1741 krävde nu de två timmermännen betalning i form av 48 daler kopparmynt, vilket ungefär motsvarade värdet av ett par kor, vilket häradshövdingen fann mycket skäligt. Han hade ju dessutom nyttjat stugan vid sin resa mellan Arjeplog och Jokkmokk, så han var personligen åsyna vittne till att den uppförts enligt önskemål.

Allmogen föreslog att dessa pengar skulle tas ifrån inbetalda bötesmedel, som uppgick till 71 daler 20 öre kopparmynt. Resterande 23 daler föreslog man skulle användas till en hållstuga för präste- och borgerskapet samt andra resande mellan marknadsplatsen och nybygget (oläsligt). Befallningsmannen Mårten Sandström ansåg sig dessutom kunna tillskjuta 3 öre kopparmynt av var rök till denna stuga när kronoutskylderna (skatten) skulle erläggas.

Med detta besked upphör vår berättelse om häradshövding Olof Anzenius vinterresa i lappmarken anno 1742. Sannolikt fortsatte sällskapet sin resa norrut för att hålla ting och skatteuppbörd i Gällivare, som just detta år blivit eget pastorat.

Epilog

Vad är då fakta och fiktion i denna historia nästan 300 år efter det att den utspelade sig? Att stugan hade uppförts under sommarhalvåret 1741 av de båda nybyggarna och att

häradshövdingen hade nyttjat den vid sin tingsresa mellan Arjeplog och Jokkmokk, det vet vi genom tingsrättens notering i domboken. Hur själva resan gick till i detalj, kan vi naturligtvis inte veta, men att brännvinet ofta flödade friskt som en nödvändighetsvara på dylika resor det vet vi. Vi vet också att historien om att man en gång sökte skydd i Lagmansgraven vid en dylik resa enligt den muntliga traditionen ska ha inträffat, men vi vet inte när. Man kan ännu se resterna av hållstugan och kallkällan finns också kvar, likaså ”invallade” markeringar i gamla furor. Den som är intresserad av gammal kulturhistoria kan fortfarande besöka resterna av hållstugan på Vuortatiskielas och kallkällan tillhandahåller fortfarande friskt vatten att släcka törsten med. Kanske kan man också höra ekot av röster och ljud från förr!

Anders Sandström

Resterna av hållstugan i Vuortatiskielas.

Älvsby socken

En uppsats, eller ett så kallat enskilt arbete, om Älvsbyn skrev Anna-Britt Nyström i geografi när hon gick andra året på småskolelärarseminariet i Luleå 1948-1949. Det är ett intressant tidsdokument som berättar hur en ung person då beskrev sin hemort Älvsbyn. Det är omöjligt att låta bli att le i alla välmening åt det sista stycket där hon så tidstypiskt beskriver Älvsbyborna.

Anna-Britt var dotter till C. O. och Edith Nyström. Hon föddes 10 augusti 1929. Hon gifte sig med Erik Stenberg från Piteå. De utbildade sig båda lärare och bodde i många år i Uppsala. I juli 1991 avled Anna-Britt, en knapp månad innan sin 62-årsdag. Stort tack till systerdottern Elisabet Nilsson Singh som lånat ut uppsatsen till oss och delat med sig av fotot på Anna-Britt. Bilden till höger är från hennes realexamen 1945. —>

Älvsby socken

Älvsby socken i södra Norrbotten gränsar i norr mot Överluleå, Edefors och Jokkmokks socknar, i väster till Arvidsjaur, i söder till Piteå landskommun och i öster till Norrfjärden. Den har en areal å 18,5 kvadratmil, varav större delen utgörs av skogsmark. År 1947 hade socknen 9.300 innevånare. Kyrkbyn, som ligger vid norra stambanan invid Pite älv, har de sista femton åren varit municipalsamhälle. Från den 1/1 1948 har samhället brutit sig ur kommunen och bildat egen köping med 2.517 innevånare, medan församlingen bibehållits odelad med gemensam kyrka.

Kort historik.

Ursprungligen har socknen tillhört Piteå, men i slutet av 1700-talet bildades Älvsby kapellag och 1809 avskildes det från moderkommunen och bildade egen kapellförsamling med 575 innevånare. Beslut om byggande av egen kyrka och prästgård fattades 1806 och kyrkan togs i bruk 1809. Den blev dock ej färdigbyggd i sitt nuvarande skick förrän år 1813. Självständig kommun blev Älvsby fr o m år 1874 och eget tingslag år 1892. Kommunen hade då en folkmängd av 3.800 innevånare.

Landets beskaffenhet och näringar

Socken har en kuperad terräng med ett 15-tal berg inom sina gränser av vilka Vitberget vid Jokkmokksgränsen har en höjd av 512 meter över havet. Myrmarker finns endast i mycket ringa omfattning. Landskapet utgöres i huvudsak av berg, tallhedar och dalgångar. Piteälvens dalgång är bland de sist nämnda den längsta, c:a 8 mil. De förnämsta näringarna inom socknen är skogs- och jordbruket. Den huvudsakliga jordbruksbebyggelsen finnes efter älven och omkring sjöarna Korsträsket, Visträskssjöarna och Mandjärvsjön.

Flertalet jordbruk äro s.k. småbruk under 10 hektar och endast ett 10-tal överstiger 15 hektar. Mjölproduktionen är dock tillräcklig för ortens behov. I köpingen har producentföreningen uppfört ett modernt mejeri. Potatisodlingen är rätt omfattande och ett 30-tal vagnslaster säljs årligen till malmfälten. I övrigt odlas korn, råg, havre och vallhö. Vete förekommer ej. Kreatursfodret tages ur den odlade jorden, då inga naturliga slätterängar finns. Betesängar finns endast i liten omfattning, varför den odlade jorden även måste användas till sommarbete för kreaturen.

Skogen är en viktig binäring för jordbrukarna och de flesta av dem är under vintern sysselsatta med skogsavverkning och kolningsarbeten, varjämte en del småsågar även finnas, varför skogsbruket är den största inkomstkällan för kommunens befolkning. Flottningsarbetet under våren och sommaren är även en viktig inkomstkälla för småbrukare och skogsarbetare. En del bondeskogar finnas inom socknen men de största skogsägarna är Domänverket och Munksunds A-B.

Älvsby köping är ett riktigt handelscentrum med ett flertal specialaffärer, hantverk och småindustrier. Å de större orterna inom landskommunen, såsom Korsträsk, Visträsk och Vidsel finns även ett flertal affärer och även en del hantverk och småindustrier. Någon större industri finnes ej, sedan Lavergruvan nedlades av Bolidens Gruv A-B år 1947.

Kommunikationer

Norra stambanans tillkomst år 1894 innebar en förbättring i socknens förbindelser med andra delar av landet. Bibanan till Piteå, som invigdes år 1915 medförde förbättrade förbindelser med kusten. Inom kommunen finns nu 4 st. järnvägsstationer, Älvsbyn och Korsträsk på stambanan och Högheden och Tvärån å Piteåbanan. Kommunen har ett väl utvecklat vägväsen och dagliga bussförbindelser med Boden, Luleå, Piteå, Arvidsjaur och Jokkmokk. Flera dagliga bussförbindelser till köpingen finns för samtliga byar inom socknen. Detta är till stor nytta för befolkningen, då där finns läkare, apotek, centraldispensär, folktandvård, kommunförvaltning och ett flertal skogskontor mm. Alla mjölktransporter till mejeriet utföres med dessa bussar, som ännu utföra budskickningar och smärre varutransporter. Taxi- och lastbilscentral finnes också i köpingen. Kommunikationerna i orten får alltså anses som utomordentligt goda.

Kyrka, skolor och andra större byggnader.

Föreningar.

Älvsby församlings kyrka i den nya köpingen är en träkyrka, som nämnts färdigbyggdes år 1813, varefter den renoverats och invändigt omändrats år 1938. Den rymmer omkring 400 personer. I köpingen finns dessutom ett församlingshem, två missionshus samt samlingslokaler för baptister och pingstvännen. I Vidsel (3 mil ovanför Älvsbyn) finns ett kapell och i Visträsk ett missionshus. I korsträsk Nybyn och Vidsel har pingstvännerna egna samlingslokaler.

Folkskolan, som infört 7:e läsåret, har i köpingen två större skolhus på samma tomt (dubblad A-form) samt i Övra Byn, Älvsbyn ett skolhus för B-formen. Skollokaler är fullt tidsenliga. Bispisning för skolbarnen är här införd. Kommunala Mellanskolan i Älvsbyn, som erhöll examensrätt år 1945, har ett nyuppfört skolhus med aula, teckningssal, fyra lärosalar, skolkök och andra erforderliga speciallokaler. Detta utrymme räcker dock ej till för undervisningen på grund av det ständigt växande antalet elever, särskilt då från landskommunen. Den gamla skolan, belägen alldeles i närheten, har därför måst tagas i bruk igen och dessa lokaler är icke nöjaktiga. Folkbiblioteket, som tillitas rätt flitigt, är också inrymt i den sistnämnda byggnaden.

Inom den nuvarande landskommunen finns skolor av B1-formen i de större byarna och i övrigt B2 och B3, samt några av D1-formen. Genom anordnande av skolskjutsar planeras dock indragning av återstående skolor av D1-formen inom kommunen. Under de tio sista åren har nya skolhus uppförts i Tväråselet, Korsträsk, Vistbäcken, Mandjärv, Byn och Övra Byn, samt ett skolhem för ett 40-tal barn i Tväråselet. Alla dessa lokaler äro fullt tidsenliga. I socknen finns dock några icke tidsenliga lokaler, bl. a. i Arvidsträsk. Övriga större byggnader i köpingen är kommunens förvaltningsbyggnad, ett nybyggt apotek och mejeri, pensionärshem, ålderdomshemmet, läkarmottagningen med bostad, en nybyggd stor snickeriverkstad, biograf och några större affärsfastigheter, däribland Konsum, Löfgrens speceri- och specialaffär, Gårdings Järnhandel samt Sandbergs Herrekipering. I köpingen är även fyra caféer med dithörande bagerier belägna.

Under de senaste åren har en livlig byggnadsverksamhet blomstrat i köpingen. ett större antal s.k. H.S.B-hus har uppförts och bildat en särskild del av samhället. Även privata personer ha uppfört hus och framför allt är barnrikehusbyggna dominerande. Sommaren 1948 påbörjades en breddning av huvudgatan i köpingen, vilken framdeles skall halvpermanentas. Arbetet kommer att fortsättas denna sommar.

På stora Kanisberget är ett brandtorn beläget och där har även pojkscouterna byggt en stuga. Denna utgör målet för den skidåkande delen av befolkningen vintertid.

Mycket har gjorts för att göra Älvsbyn till turistort. En slalombacke har därför kommit till å Stora

Kanisberget. Dessutom kan det natursköna Älvsbyn, kallat Norrbottens pärla på sommaren bjuda på färder till Storforsen (belägen i Bredsel och lär vara Sveriges längsta fors) och Fällforsen, bestigning av de många bergen samt båtfärder och fina badstränder. Logen 1788 Älvsby Vål har även ett sommarhem, beläget trevligt ute i Nyfors. (strax utanför köpingen på vägen till Korsträsk.) Förutom nämnda föreningar, scouterna och logen, (som även har ungdomsloge och scoutförening) är även lottorna, vita bandet samt kyrkliga ungdomskretsen verksamma. Idrottsförening, som speciellt sysslar med fotboll och ishockey, finns också.

Sång och musikintresset har så långt tillbaka i tiden man känner till varit brinnande. På 1890-talet fanns ett musiksällskap, bestående av sju man och endast blåsinstrument. Älvsbyn har nu en förträfflig manskör, som årligen håller konserter, dels å hemorten och dels i de nordiska grannländerna. Den skall även i sommar besöka ett av sina grannfolk, finnarna. Såväl kören som det likaledes enastående musiksällskapet, ledes av ortens kantor.

Åren 1944-45 mottog Älvsbyn ett mycket stort antal evakuerade finnar. Dessa inkvarterades dels i köpingens bönhus och kommunala mellanskola; dels ute i byarna. Älvsby folkskola var under denna tid upplåten som krigssjukhus för sårade soldater, som kommo över från Finland. Barnens Dags festligheter har från och med år 1947 börjat hållas i Älvsbyn. Behållningen härav går till barnkolonien i Korsträsk och även till den av logen sedan 1947 likaledes upptagna verksamheten ute i dess sommarhem i Nyfors.

Folklynne

Älvsby kommun har under de senaste 30 åren genomgått stora förändringar. Samhället är fortfarande på stark frammarsch. Socknen har ursprungligen befolkats genom inflyttningar från kustbygden och landsbefolkningen talar Piteå landsmål. Inflyttningarna har även skett från Västerbotten och andra län. Tjänstemän och många befattningshavare är från skilda delar av landet.

Befolkningen är i regel gemytlig, gästvänlig och gladlynt gentemot främlingar, samt rätt hjälpsam inbördes om någon råkar i trångmål. Inom vissa orter är den dock ganska styvsint och vill ogärna böja sig för myndigheternas förordningar och föreskrifter. Avundsjuke gentemot grannens och andra byars framgångar existerar nog, men är ju i allmänhet vanlig ute på landsbygden. I övrigt är folket intelligent och följer utvecklingen, samt, med några få undantag, idogt och arbetssamt.

*Storgatan i Älvsbyn på 1940-talet.
Huset närmast till vänster är nr. 18, ett av de få hus som finns kvar.*

Presentation av en styrelseledamot

Helena Stenberg har varit ersättare i styrelsen i ett år och vid årsmötet i höstas blev hon ordinarie ledamot. Helena föddes i Nedre Svedjan, Tvärån 1958. Nu bor hon i Granträsk. Hennes anor har i stor utsträckning bott i olika byar i Älvsbybygden. På fotot till höger ser vi Helenas farfars föräldrar Nils Olof Stenberg och Kristina Margareta Seger i Tvärån. Och ärligt talat, trots att fotot är litet och suddigt; visst ser man att Helena är lik honom!

<i>far</i> Ernst Herman Stenberg f. 1926 i Grubban d. 1999 i Manjärv				<i>mor</i> Elsy Andersson f. 1928 i Björktorp, Vidsel d. 2021 i Älvsbyn			
<i>farfar</i> Ernst Arvid Stenberg f. 1888 i Tvärån d. 1964 i Grubban		<i>farmor</i> Signe Aurora Öhman f. 1892 i Lillpite d. 1948 i Grubban		<i>morfar</i> Knut Adrian Andersson f. 1897 i Sörstrand d. 1973 i Björktorp		<i>mormor</i> Lydia Holmberg f. 1898 i Teugerträsk d. 1944 i Björktorp	
<i>farfars far</i> Nils Olof Stenberg f. 1848 Tvärån d. 1923 i Tvärån	<i>farfars mor</i> Kristina Margareta Seger f. 1854 i Tvärån d. 1920 i Tvärån	<i>farmors far</i> okänd	<i>farmors mor</i> Hilma Elisabet Nilsson f. 1861 i Lillpite d. 1933 i Brattknabben	<i>morfars far</i> Karl Gustav Andersson f. 1856 i Brännträsk d.1920 i Sörstrand	<i>morfars mor</i> Emma K. Johansdr f. 1860 i Brännträsk d.1947 Sörstrand	<i>mormors far</i> J. August Holmberg f. 1858 i Teugerträsk d. 1910 i Teugerträsk	<i>mormors mor</i> Anna Lovisa Carlsdotter f. 1859 i Myran, Öjebyn d. 1909 i Teugerträsk
<i>farfars farfar</i> Olof Olofsson Stenberg f. 1820 i Byn d. 1854 i Byn —	<i>farfars morfar</i> Jonas Wilhelm Seger f. 1829 i Asplövberg d. 1912 i Tvärån —	<i>farmors farfar</i> Okänd	<i>farmors morfar</i> Nils Gustav Persson Patron f. 1838 i Kilberg d. 1879 —	<i>morfars farfar</i> Anders Nilsson Dahl f. 1821 i Lillkorsträsk d. 1890 i Brännträsk —	<i>morfars morfar</i> Johan Andersson f. 1830 i Finnäset d.1875 i Bredsel —	<i>mormors farfar</i> Johan Olofsson Holmberg f. 1828 i Teugerträsk d.1874 i Teugerträsk —	<i>mormors morfar</i> Carl Jonsson f. 1818 i Byn d. 1882 i Myran, Öjebyn —
<i>farfars farmor</i> Sofia M. Andersdr f. 1819 i Salberg d. 1877 i Asplövberg	<i>farfars mormor</i> Sara Margareta Öhlund f. 1830 i Tvärån d. 1901 i Tvärån	<i>farmors farmor</i> Okänd	<i>farmors mormor</i> Maria Björkman f. 1837 i Lillpite d. 1903 i Lillpite	<i>morfars farmor</i> Maria Kristina Jonsdotter f. 1830 i Brännträsk d. 1888 i Brännträsk	<i>morfars mormor</i> Anna-Lisa Johansdr f. 1834 i Brännträsk d. 1884 i Sörstrand	<i>mormors farmor</i> Maria Lovisa Eriksdotter f. 1829 i Svensbyn d.1890 i Teugerträsk	<i>mormors mormor</i> Kristina M. Larsdotter Bergman f. 1819 i Roknäs d. 1881 i Myran

Presentation av en styrelseledamot

Inger Torgersson är ersättare i styrelsen sedan 2020. Tidigare var hon sekreterare i sju år. Hon föddes 1943 i Svartsjö på Färingsö i Mälaren. Hennes pappas släkt kommer från Blekinge och mammans från Jämtland och där har den sidan av släkten bott, med undantag av Ingers mormors far och hans anor som bodde i Stockholm. Där det inte står något län i antavlan ligger orten i Blekinge eller Jämtland (förutom Sundsvall och Stockholm). På fotot till höger ser vi Ingers mormor Amanda Andersson född Norén.

<i>far</i> Harry Andersson f. 1910 i Vång, Hjortsberga, Blekinge d. 1945 i Skogsbo Hillesjö, Färingsö				<i>mor</i> Elsa Andersson f. 1913 i Matnäset, Myssjö, Jämtland d. 1999 i Lillsjöhögen, Brunflo, Jämtland			
<i>farfar</i> Olof Andersson f. 1865 i Vermansnäs d. 1952 i Hjortsberga		<i>farmor</i> Botilda Persdotter f. 1861 i Vång, Hjortsberga d. 1954 i Listerby		<i>morfar</i> Jonas Andersson f. 1882 i Myssjö d. 1936 i Sunne		<i>mormor</i> Amanda Norén f. 1886 i Sundsvall d. 1967 i Frösön	
<i>farfars far</i> Anders Petersson f. 1833 i Sällemåla, Fridlevstad d. 1923 i Vång	<i>farfars mor</i> Maria Gustavsdor f. 1834 i Tving d. 1907 i Vermansnäs	<i>farmors far</i> Pehr Nilsson f. 1829 i Jämshög d. 1887 i Vång	<i>farmors mor</i> Ingelöf Isaksdotter f. 1834 i Vång d. 1920 i Hjortsberga	<i>morfars far</i> Andreas Olofsson f. 1854 i Lockne d. 1936 i Matnäset	<i>morfars mor</i> Marta Jonsson f. 1854 i Lockne d. 1944 i Myssjö	<i>mormors far</i> Karl Norén f. 1857 i Stockholm d. 1827 i Stockholm	<i>mormors mor</i> Hilda Liljefeldt f. 1865 i Berg d. 1938 i Stockholm
<i>farfars farfar</i> Peter Svensson f. 1797 i Tibbemåla d. 1847 i Sillhövda	<i>farfars morfar</i> Gustav Pettersson f. 1807 d. 1864	<i>farmors farfar</i> Nils Persson Kulle f. 1798 i Jämshög d. 1881 i Bräkne-Hoby	<i>farmors morfar</i> Isak Mattson f. 1795 i Hjortsberga d. 1881 i Hjortsberga	<i>morfars farfar</i> Olof Carlsson f. 1824 i Lockne d. 1881 i Myssjö	<i>morfars morfar</i> Jonas Nilsson f. 1819 i Lockne d. 1886 i Lockne	<i>mormors farfar</i> Carl Norén f. 1816 i Stockholm d. 1888 i Stockholm	<i>mormors morfar</i> Carl Liljefelt f. 1824 i Hackås d. 1901 i Östersund
<i>farfars farmor</i> Stina Petersdotter f. 1801 i Sällemåla d. 1848 i Sillhövda	<i>farfars mormor</i> Johanna Danielsdr f. 1807 i Ronneby d. 1854 i Tving	<i>farmors farmor</i> Pernilla Mattsdotter f. 1800 i Mjällby d. 1852 i Bräkne-Hoby	<i>farmors mormor</i> Elin Andersdr f. 1795 i Hjortsberga d. 1863 i Hjortsberga	<i>morfars farmor</i> Maria Andersdr f. 1832 i Lockne d. 1918 i Myssjö	<i>morfars mormor</i> Stina Svensdotter f. 1824 i Lockne d. 1902 i Lockne	<i>mormors farmor</i> Carolina Östberg f. 1823 i Stockholm d. 1860 i Stockholm	<i>mormors mormor</i> Eva Sundin f. 1824 i Sunne d. 1907 i Berg

ANSLAGSTAVLAN

I biblioteket finns *Forskarhörnan* och *Forskargrottan*.

Välkommen till Öppet Hus!

På måndagar träffas vi i Forskarhörnan i biblioteket i Älvsbyn klockan 15.00 - 17.30. Några från styrelsen är där och hälsar välkommen. De visar vilket material föreningen har och kan även ge dig råd och tips om din släktforskning om du önskar det. Medlemmar får forska i Forskargrottan och använda allt material som föreningen har och även använda föreningens abonnemang på Arkiv Digital.

Älvsbyns forskarförenings styrelse

Ta gärna kontakt med styrelsen med frågor och förslag!

Ordf. Anders Sandström	tel: 070-678 89 75
Vice ordf. Monika Jonsson	tel: 070-221 02 94
Kassör Catharina Berggren	tel: 070-891 22 74
Sekr. Birgit Lundkvist	tel: 073-815 36 02
Ledam. Börje Isaksson	tel: 072-514 15 88
Ledam. Margaretha Johansson	tel: 073-964 45 59
Ledam. Helena Stenberg	tel: 070-624 91 89

Ers. Inger Torgersson	tel: 070-634 52 53
Ers. Margareta Holmström	tel: 070 664 45 86
Ers. Inger Öhlund	tel: 070-678 52 04
Ers. Erik Skoglund	tel: 070-250 41 27
Ers. Kerstin Backman	tel: 070-576 39 24

Revisor Bo Öhlund	tel: 070-651 66 32
Revis. ers. Robert Lidström	tel: 070-592 86 32

Valberedning:	
Helena Stenberg	tel: 070-624 91 89
Britt Norman	tel: 073 803 77 22
Margaretha Johansson	tel: 073-964 45 59

Redaktör Byabladet:	
Elisabet Nordebo	tel: 070-614 86 78
epost: elisa.nordebo@gmail.com	

Vill du börja släktforska

eller lära dig mer om släktforskning?

Ta kontakt med Inger Torgersson så får du veta mer om våra kurser. Hon kan även berätta om distanskurser hos ABF.

Tel: 070-634 52 53

Gravstensinventeringen kompletteras

Hittills har 7300 gravar i Älvsbyn lagts in i gravstensinventeringens databas. I höstas kompletterades den med gravar på Skogskyrkogården. På hemsidan gravar.rotter.se kan du hitta alla gravar som finns i databasen.

I vår grupp på Facebook finns inressanta inlägg, frågor och bilder om Älvsbybygdens historia. Gå med i den! Den heter "Älvsbyns Forskarförening"

Nya medlemmar

Vi säger välkommen till fyra nya medlemmar sedan förra Bya-Bladet: Åsa Lundberg, Älvsbyn, Ulrika Karlsson, Umeå, Karin Bylin, Örnsköldsvik och Catarina Åström, Luleå.

BOKHANDELN

Nyfors en del av Byn

Drygt 100 sidor om Nyfors historia som häfte eller bok i A4-format. Pris: 150 kr. Porto för häfte 50 kr och för bok 70 kr tillkommer om det ska skickas med post. Beställ hos Börje Isaksson
Tel: 072-514 15 88
e-post: borjeisaksson@telia.com

Berättelser från Vidsel med omnejd

Åtta Vidsels- och Bredselsbor berättar om sina liv från förr. Häftet kostar 100 kr. Porto på 40 kr tillkommer om det ska skickas med post. Beställ häftet hos Inger Torgersson
tel: 070-634 52 53
e-post: inger.torgersson@telia.com

Dödsannonser och Inbjudningar till begravningar

Senaste utgåvan av kopierade dödsannonser och inbjudningar till begravningar fram till 1970. Hela 2849 dokument, varav ca 385 inbjudningar till begravningar och resten dödsannonser på avlidna Älvsbybor. Den äldsta annonsen är från 1881. Annonserna ligger på ett USB-minne och kostar 100 kr. Porto 30 kr tillkommer om det ska skickas med post. Beställ hos Monika Jonsson tel: 070-221 02 94
e-post: monika.jonsson@telia.com

Triologin GENialiskt Spännande och fantastiska DNA-historier från verkligheten skrivna av Elisabet Nordebo och illustrerade av Anna Edin. Köp alla tre böckerna för endast 300:- (+porto 59:-) Mejla din beställning till asynjapublishing@gmail.com.

Gamla hantverk i Älvsbybygden I och II Älvsby Kyrkstad

PDF-filer av tre häften om Älvsbybygden som inte finns i tryck längre. Ursprungligen utgivna 1996-1999 av Älvsby Hembygdsförening samt Kyrkstadsguppen. Det handlar om barberare & herrfrisörer, barnmorskor, damfrisörer, murare, skomakare, smeder, sotare, stenarbetare, sömmerskor, urmakare, bagare, båtbyggare, glasmästare, kopparslagare, målare, skraddare, slaktare, snickare och vulkare som var verksamma i Älvsbyn på 1900-talet. Filerna ligger på ett USB-minne. Pris: 100 kr. Porto 30 kr tillkommer om det skall skickas med post. Beställ hos Monika Jonsson tel: 070-221 02 94
e-post: monika.jonsson@telia.com

!REA på återstående böcker REA!

Byar i södra Älvsbyn

Älvsbyns Forskarförenings bok om byarna Nygård, Högheden, Nydal, Bränna, Småträsk, Tvärsel, Snårbäcksliden och Kälsberg. Utgiven 2011. **Endast 50 kr!** (Tidigare pris 300:-) Om boken ska skickas med post tillkommer 80 kronor i porto. Beställ hos Gun Jonsson tel: 070-320 77 56, e-post: gunjons@telia.com

**Kallelse till
ÅRSMÖTE**

med Älvsbyns Forskarförening

MÅNDAG DEN 28 mars kl. 18.30

PLATS: Älvsby Folkhögskola (kapellet)

ÅRSMÖTESFÖRHANDLINGAR

Föreläsning om Älvsbyns kyrkstad

med Anneli Johansson, vice ordförande

i föreningen Älvsby Kyrkstad

**”Kyrkstadslivet — weekendboende med rätten att göra ingenting
utan att vara lat”**

VI BJUDER PÅ kaffe/smörgås till medlemmar!

Övriga betalar 50:-

Lotteri

Anmälan senast den 18 mars

till Catharina Berggren tel. 0929-12274

mobil. 070-8912274

e-post: catharina.b4567@gmail.com